Lietas arhīva Nr. K71-0374-21/2
ECLI:LV:VRT:2021:0301.11170003521.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē, 2021.gada 1.martā

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane,
izskatīja rakstveida procesā paātrinātā procesa kārtībā krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

Tiesa konstatēja, ka /pers. A/ tiek apsūdzēts par to, ka viņš izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, sekojošos apstākļos:

2020.gada 22.oktobrī ap plkst. 22.00 /pers. A/ laikā, kad viņam ar 2020.gada 23.aprīļa Vidzemes rajona tiesas nolēmumu uz sešiem gadiem atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, ieskaitot izciestos 6 mēnešus un 19 dienas (stājies spēkā 06.05.2020.), un minēto apzinoties, vadīja automašīnu MERCEDES BENZ C240, reģistrācijas numurs /reģistrācijas nr./, Gulbenē pa Rīgas ielu. Veicot norādītās darbības, /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Pamatojoties uz norādīto, /pers. A/ rīcība vērtējama kā mazāk smags noziegums, kura sastāvs paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesa, atbilstoši LR „Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma" 12. panta 1^1. daļai, nolēmusi lietu izskatīt rakstveida procesā paātrinātā procesa kārtībā 2021. gada 1.martā, tas noteikts atbilstoši KPL 427.panta otrajā daļai, 487.pantam. Prokurors un apsūdzētais informēti par izskatīšanas laiku un veidu, tiesas sastāvu, par sprieduma pieejamību (lietas 60., 66.lapa).

Apsūdzētais savu vainu atzinis pilnībā (lietas 60.lapa). Apsūdzētais apliecinājis, ka aizstāvis tiesā nav vajadzīgs, lūdzis izskatīt krimināllietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes (lietas 62.lapa), ar parakstu apliecinājis, ka pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtībā un sekas ir saprotamas (lietas 61.lapa).

Apsūdzētais 2021. gada 22. februārī tiesā iesniedzis paskaidrojumu, kurā norādīts, ka piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā, nav noraidījuma tiesas sastāvam. /pers. A/ lūdzis tiesu piespriest viņam piespiedu darbus, paskaidrojot, ka palikušas nenostrādāta 231 stunda. Norādījis, ka pēdējo reizi tiesāts 2020. gada 5.martā par izdarīto 2019. gada aprīlī un maijā, lūdz nelikt cietumā, piespiedu darbu atstrādāšot. Ja nebūtu Covid, būtu nostrādājis vairāk stundu.

2021. gada 26. februārī tiesā saņemts Gulbenes rajona prokuratūras prokurores V.Gabrānes viedoklis par apsūdzētajam piemērojamo soda veidu un mēru. Prokurora iesniegtajā viedoklī norādīts, ka noraidījums tiesas sastāvam netiek pieteikts un iebildumu pret lietas izskatīšanu rakstveida procesā nav. Prokurore izsakot viedokli par nosakāmo sodu, ņemot vērā Krimināllikuma 46. panta prasības /pers. A/ sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi, jo vieglāks soda veids nesasniegs soda mērķi.

Tiesai, kas ir iepazinusies ar lietas materiāliem un ir pārbaudījusi tos, nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam celtās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas.

No lietas materiāliem konstatējams, ka apsūdzētais /pers. A/ savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas atzīst pilnībā, izdarīto nožēlo, aizstāvis nav nepieciešams un lūdzis neveikt pierādījumu pārbaudi tiesā. Pirmstiesas izmeklēšanas pabeigšanas laikā apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un sekas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka pastāv pamats neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī apsūdzētais lūdzis šādas pārbaudes neizdarīšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu nolemj lietu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, jo apsūdzētais izvairījās no tiesību ierobežojošā tiesas sprieduma izpildes – vadīja transportlīdzekli, tādējādi izvairoties no tiesību ierobežošanas soda izciešanas. Pirmstiesas procesā doto juridisko vērtējumu apsūdzētā darbībām, kvalificējot tās pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, tiesa atzīst par pareizu juridisko kvalifikāciju

Tiesa konstatē, ka Krimināllikuma 312.panta otrās daļas noziedzīgā nodarījuma sastāvs un apsūdzētā vaina ir pierādīta un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskatījums spriedumā netiek norādīts.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu pārbaudīti apsūdzētā personību raksturojoši dati, no kā, izriet, apsūdzētais ir pilngadīgs, LR pilsonis (lietas 50.-51.lapa), neprecējies (lietas 54.lapa), nepilngadīgu bērnu nav (lietas 55.lapa), pirmstiesas procesā norādījis, ka ir pašnodarbinātais (lietas 63.lapa). Ir deklarētās dzīvesvietas adrese (lietas 52.lapa), taču pirmstiesas procesā norādījis, ka faktiski dzīvo citā adresē. Lieta nesatur informāciju, ka apsūdzētais būtu atzīts par maznodrošināto vai trūcīgo personu. Tiesa nekonstatēja tādus ar apsūdzētā veselības stāvokli saistītus apstākļus, kas būtu ņemami vērā pie soda noteikšanas. No Iekšlietu ministrijas Informācijas centra izdrukas no Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas "Personas identifikācijas risinājums" (lietas 41.-49.lapa) secināms, ka apsūdzētais sistemātiski administratīvi sodīts par tādu administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, kas apdraud sabiedrisko kārtību. Uz noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laiku saukts pie krimināltatbildības un sodīts vairākkārt, pārsvarā par noziedzīgu nodarījumu pret īpašumu izdarīšanu un noziedzīgiem nodarījumiem pret satiksmes drošību. Sodāmība nav noņemta vai dzēsta. Pēdējo reizi sodīts ar Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 5.marta spriedumu krimināllietā Nr.11170016519 par piecu noziedzīgu nodarījumu, kas izdarīti 2019.gada

maijā, izdarīšanu, par kuriem atbildība paredzēta Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā. Ar Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa lēmumu krimināllietā Nr.11170016519 (4.1.-1/0110-20/16) par galīgā soda noteikšanu, nolemts daļēji saskaitīt ar 2019.gada 23.septembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas krimināllietā 11520058817 (K30-0691-19/13) pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas piespriesto sodu- piespiedu darbu uz 234 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem un 6 mēnešiem un 2020.gada 5.martā Vidzemes rajona tiesā Limbažos krimināllietā Nr.11170016519 (K71-0409-20/16) pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas piespriesto piespiedu darbu uz 310 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 1 mēnesi un 19 dienām, galīgais sods noteikts, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumus, piespiedu darbs uz 400 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem gadiem. Papildsoda izciešanas laikā ieskaitīts laiks no 2019.gada 4.oktobra līdz 2020.gada 23.aprīlim, kā izciestus sešus mēnešus un 19 dienas no piespriestā papildsoda. Lēmums stājies spēkā 2020.gada 6.maijā (lietas 57.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, mazāk smags noziegums būtībā ir noziedzīgs nodarījums ar nelielu sabiedrisko interešu apdraudējuma raksturu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta nosacījumiem, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, kuru ietvaros tiesa vērtē izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus un to, ka apsūdzētais, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu, izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē. Minētais apstāklis pastiprina savas vainas atzīšanu un nožēlošanu, taču netiek vērtēts kā patstāvīgs atbildību mīkstinošs apstāklis.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktā likums paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīgo nodarījumu izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Apstākli, ka apsūdzētais atzīst savu vainu un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu.

Tiesa ņem vērā *Augstākās Tiesas 2017.gada 16.novembra lēmumā lietā Nr.SKK-623/2017* sniegto skaidrojumu, secina ka apsūdzētā atbildību apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas, pamatojoties uz Kriminālprocesa 48.panta pirmās daļas 1. punktu pastiprina noziedzīgo nodarījumu recidīvs, ņemot vērā Krimināllikuma 27.panta nosacījumus, kopsakarā ar iepriekš šajā spriedumā aprakstītajām sodāmībām.

Tiesa secina, ka apsūdzētais sistemātiski izdara mantiska rakstura noziedzīgus nodarījumus, noziedzīgus nodarījumus pret satiksmes drošību, kā arī pārkāpumus administratīvās atbildības jomā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā iepriekšējās sodāmības izslēdz šaubas par to, ka, izdarot jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam nebija zināmas un saprotamas šādas rīcības sekas. Minētie apstākļi liecina, ka apsūdzētais nav izdarījis atbilstošus secinājumus par noziedzīgo darbību nepieļaujamību, agrāk piemērotais piespiedu darba sods nav bijis efektīvs, apsūdzētā atrašanās brīvībā apdraud sabiedrības drošību un ar likumu aizsargātās intereses.

Apsūdzētais 2019.gada 20.jūlijā (lietas 144.lapas otrā puse) ir izcietis piespiedu darba sodu, kas viņam bija piemērots ar 2018.gada 6.septembra Vidzemes rajona tiesas spriedumu krimināllietā Nr.11170009418. Noziedzīgo nodarījumu, par kura izdarīšanu viņam celta apsūdzība izskatāmajā lietā, apsūdzētais izdarījis periodā, kad vēl turpināja izciet piespiedu darba sodu pēc Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa lēmuma par galīgā soda noteikšanu (lietas 59.lapa). Tiesa secina, ka iepriekš piemērotais piespiedu darbs nav atturējis viņu izdarīt jaunu noziedzīgu nodarījumu.

Krimināllikuma 312.panta otrās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Tiesa secina, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas nosakāms panta sankcijā paredzētais īslaicīgas brīvības atņemšanas sods.

Tiesa secina, ka apsūdzētajam piemērojama īslaicīga brīvības atņemšana, jo soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Tiesa nepiekrīt apsūdzētā izteiktajam viedoklim par piemērojamā soda veidu, tiesa nepiekrīt arī prokurora izteiktajam viedoklim par piemērojamā soda apmēru. Tiesas ieskatā ar brīvības atņemšanu nesaistīts soda veids vai neadekvāti viegls sods konkrētajā gadījumā apsūdzēto nepakļaus soda piespiedu ietekmei un ar to saistītiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu noziedzīgo nodarījumu raksturam un radītajam kaitējumam, kā arī šāds sods vainīgajai personai radītu nesodāmības sajūtu. Atbilstoši noskaidrotajiem apstākļiem, apsūdzētā personībai un Krimināllikuma 35.pantā definētajam soda mērķim, tiesa saskata pamatu noteikt īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu tuvāk maksimālajam apmēram.

Tiesa konstatē, ka ar Vidzemes rajona tiesas 2021. gada 26. februāra spriedumu krimināllietā Nr.11170019419, kas vēl nav stājies spēkā, jau noteikts galīgais sods, ņemot vērā Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 23.aprīļa lēmumu par galīgā soda noteikšanu.

Lietā apsūdzētajam drošības līdzeklis nav piemērots un tiesa nesaskata nepieciešamību to noteikt arī ar tiesas spriedumu.

Lietā nav izlemjamu jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem vai procesuālajiem izdevumiem, jo tādu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļu, Kriminālprocesa likuma 520., 527.- 531.pantu, tiesa

nosprieda:

atzīt par vainīgu /pers. A/ Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.

/pers. A/ drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā nenoteikt.

/pers. A/ īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai ir pienākums ierasties Ieslodzījumu vietu pārvaldes rakstveida vēstulē norādītajā brīvības atņemšanas iestādē, norādītajā laikā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Prokurore un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pieejamības dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma saņemšanas tiesa sagatavo pilnu spriedumu un paziņo tā pieejamības dienu.

Ja tiek sagatavots pilnais spriedums, tad tas daļā par piespriesto sodu vai sakarā ar

pieļautiem procesa pārkāpumiem ir pārsūdzams apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību vai protestu desmit dienu laikā pēc pilnā

sprieduma pieejamības dienas iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Saīsinātā sprieduma pieejamības diena - 2021.gada 1.marts.

Pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības diena – 2021.gada 25.marts.

Tiesnese M. Bogdane